

LIFE:n ilmastohjelma 2021-2027

DL 17.9.2024, yksivaiheinen haku

Ilmastonmuutoksen hillintä

- Toimenpiteet, jotka kytkeytyvät ilmastoystävälliseen tieliikenteeseen
- Energiatoimet, jotka vähentävät ilmastopäästöjä mm. teollisuudessa ja jätehuollossa
- CET:n ulkopuoliset toimet liittyen kestävään energiaan ja energiatehokkuuteen
- Teollisuustason ratkaisut hiilidioksidin talteenotolle
- Hankkeet, joissa kehitetään tai täytäntöönpannaan maalla ja rannikoilla käytänteitä, joilla on ilmastopäästöjä vähentävä vaikutus, ml. suojele ja nielujen kasvatusta (maaperä, metsät yms)

Sopeutuminen

- Support to the implementation of climate adaptation policies and the revision of national, regional or local climate adaptation strategies and plans;
- Sopeutumisen suunnitelmien täytäntöönpano (kansallinen, alue ja paikallinen)
- Kustannustehokkaiden sopeutumistoimien tekeminen
- Riskienhallintatyökalujen täytäntöönpano
- Luontopohjaiset ratkaisut
- Ilmastonmuutoksen resilienssi rakennetussa ympäristössä
- Maa- ja metsätalouteen liittyvät sopeutumishankkeet
- Vesien hallinta
- Terveysteemat
- Rahoitusinstrumentit, innovatiiviset ratkaisut ja julkisen ja yksityisen yhteistyö mm. vakuutuksiin ja riskeihin liittyvään dataan kytkeytyen

Ilmastohallinto ja tiedottaminen

- Käytösmuutokset ja tiedottaminen
- Vihreän osaamisen kasvattaminen hillinnän ja sopeutumisen saralla
- Kansallisten, alueellisten ja paikallisten Ilmasto- ja energiastrategioiden kehittäminen
- Kestävään rahoitukseen kytkeytyvät hankkeet
- Kasvihuonekaasujen raportointiin kytkeytyvät hankkeet
- LULUCF-sektoriin liittyvät alueelliset inventaariot, rekisterit hiilidioksidin poistolle, sertifiointit yms
- Ilmastopolitiikan vaikutusten arvioinnit

LIFE-ilmastohankkeiden teemat kansallisesti

Hillintä, ks. esimerkiksi keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

- Teemoina mm. maankäyttö, liikenne, turvealueet, uusiutuva energia ja energiatehokkuus
- Huom. kuitenkin erot myös kiertotalouteen, joka kuuluu ympäristöohjelman alle

Sopeutuminen, ks. mm KISS 2030 –suunnitelma, myös ministeriöiden, alueiden ja kuntien omat sopeutumissuunnitelmat

- Kaupunkien sopeutumistoimet ja kaupunkisuunnittelu, infrastruktuurin riskien ja haavoittuvuuksien varautumisen parantaminen, tulva- ja rannikko-varautuminen, maatalouden, metsätalouden tai turismin sopeutumistoimet ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuen, sääriskeihin varautuminen

Ilmastohallinto- ja tiedottaminen (huom. määrällisesti vähemmän jaossa rahaa ja hankkeita)

- EU:n Climate Pact:n kansallinen toiminta, kestävän talouden toimet, tietoisuuden nostaminen, koulutuksen ja osaamisen vahvistamisen, sidosryhmäosaamisen vahvistaminen, viestintätoimenpiteet yms.

Kuinka ohjeistaa oman toimialan hakijakandidaatteja: Näihin kannattaa kiinnittää erityistä huomiota valmistelussa

- Pystyttävä näyttämään konkreettinen ilmastovaikutus: vähennykset ilmastopäästöissä, ilmastosuunnitelmien ja toimintaohjelmien täytäntöönpano kansallisesti tai alueellisesti
- Pystyttävä näyttämään konkreettisesti esim. sääriskeihin varautumisen vahvistuminen
- Huolehdittava kytköksestä EU-politiikan toimeenpanoon, suunnitelmat, lainsäädäntö

- Hakemuksen laatu ja konsortio tärkeitä: ongelman kuvaus ja paikallisen ratkaisun yhteys ongelmaan, kirkas toiminnan fokus, seuranta ja varma toteuma

- Konsortio: erilaisten osaamisten yhteenliittymä, huomioitava myös sidosryhmä- ja viestintätoiminta ja osaaminen
- Kustannustehokkuus
- Huom. ei ainoastaan tutkimustoimintaan ilman soveltamista

- Kannattaa perehtyä olemassa oleviin toisten maiden LIFE-hankkeisiin: toimet, toimijat, toiminnan rakenne. Voi olla puhtaasti kansallinen hanke, mutta suositeltavaa etsiä EU-maista partnereita partnerihakutyökalulla
- Esimerkiksi Espanjasta ja Italiasta on runsaasti hakijoita ja hakukokemusta: kevennetty vaihtoehto että ei ryhdy koordinaattoriksi, vaan hakeutuu partneriksi

LIFE:n ilmastohankesimerkkejä toisista maista

LIFE ADAPTATE

Kuusi kaupunkia kolmesta maasta (Latvia, Espanja, Portugali): ilmastosuunnitelmien tekemistä ja konkreettiset ratkaisut eri alueilla

[Life Adaptate | Climate change adaptation measures](#)

LIFE PEAT Restore

[LIFE Peat Restore - Home \(life-peat-restore.eu\)](#)

Viisi maata (Saksa, Viro, Latvia, Liettua ja Puola): soidensuojelutoimia kasvihuonekaasujen vähentämiseksi

LIFE Climate Smart Chefs, mukana Suomesta JAMK

[Life Climate Smart Chef: the project that involves European chefs as promoters of sustainable diets and food as a key factor for climate change mitigation. - ALMA \(scuolacucina.it\)](#)